

Minister Przemysłu

BM-I.053.29.2025.TŚ

Warszawa, 2025-06-02 r.

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu RP

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na pytania zawarte w interpelacji poselskiej nr 9783 w sprawie pilnych działań na rzecz wznowienia pracy jedynego w Polsce reaktora badawczego Maria w Otwocku-Świerku w celu zapewnienia bezpieczeństwa zdrowotnego setkom tysięcy pacjentów, głównie z chorobami nowotworowymi i chorobami tarczycy, oraz ze względu na dobro polskiej nauki i nowoczesnej myśli technicznej, a także poszanowanie patriotyzmu gospodarczego, uprzejmie informuję:

1. Kiedy konkretnie wznowi działalność jedyny w Polsce reaktor badawczy „Maria”, zapewniając setkom tysięcy pacjentom bezpieczeństwo diagnostyki i terapii, głównie z zakresu chorób nowotworowych i chorób tarczycy!?

Zgodnie z informacją przekazaną przez Narodowe Centrum Badań Jądrowych reaktor badawczy Maria jest w pełni sprawny technicznie, wznowienie jego pracy będzie możliwe tuż po odnowieniu zezwolenia na eksploatację. Obecnie w trybie postępowania administracyjnego toczy się rozpoczęta w sierpniu 2024 roku procedura uzyskania nowego zezwolenia na eksploatację reaktora na podstawie obowiązujących przepisów ustawy - Prawo atomowe i rozporządzeń wykonawczych z uwzględnieniem zaleceń zawartych w przewodnikach Międzynarodowej Agencji Energii Atomowej dotyczących bezpieczeństwa reaktorów jądrowych.

Znakomita większość obszarów tematycznych merytorycznej dokumentacji została już zaakceptowana przez PAA, zaś aktualnie prowadzone są intensywne konsultacje merytoryczne z ekspertami PAA w celu wprowadzenia oczekiwanych modyfikacji przedłożonej pierwotnie dokumentacji w kilku jej obszarach (wyznaczenie stref bezpieczeństwa oraz program starzenia i klasyfikacja), a w konsekwencji jak najszybszego zakończenia ww. procedury.

Warto podkreślić, iż nieplanowana przerwa w pracy reaktora na dzień dzisiejszy nie stanowi zagrożenia dla bezpieczeństwa dostaw radiofarmaceutyków dla krajowych zakładów medycyny nuklearnej, w produkcji których uczestniczy reaktor Maria, a finalnym ich producentem i dostawcą jest Ośrodek Radioizotopów POLATOM stanowiący część NCBJ. Aktualnie do ich wytwarzania wykorzystywane są radioizotopy nabywane u zewnętrznych dostawców.

2. *Jaki jest koszt oraz z jakich krajów będzie „kupowany materiał radioaktywny w aspekcie zewnętrznych dostawców”?*

Zgodnie z informacją przekazaną przez Narodowe Centrum Badań Jądrowych należy podkreślić fakt, iż nabywanie u zewnętrznych dostawców materiałów radioaktywnych służących do produkcji niektórych radiofarmaceutyków z portfolio POLATOM-u jest standardem we wszystkich przypadkach, gdzie nie ma możliwości pozyskania odpowiedniego radionuklidu bezpośrednio w reaktorze Maria (m.in. molibden-99).

Koszty produkcji w oparciu o własny materiał radioaktywny z napromieniania materiału tarczowego w reaktorze MARIA są oczywiście niższe w porównaniu z importowanym surowcem radioaktywnym, POLATOM przetwarza bowiem bezpośrednio materiał tarczowy do postaci finalnego produktu radiofarmaceutycznego (czyli realizuje dwa etapy: tj. pozyskiwanie z napromienionego w reaktorze materiału tarczowego odpowiedniego radionuklidu oraz nadanie mu postaci finalnego radiofarmaceutyku). Handlowo dostępne są natomiast radioizotopy już po przetworzeniu materiału tarczowego. Ponadto pozyskiwanie radioizotopów z Reaktora Maria obniża koszty logistyki materiału radioaktywnego (transport, odpowiednia data kalibracji aktywności itp.).

Źródłem sprowadzanych radioizotopów jest kilku kwalifikowanych dostawców zarejestrowanych w dokumentacji jakościowej wytwarzanych przez POLATOM produktów radiofarmaceutycznych. Na wspomnianej liście nie znajdują się podmioty pochodzące z Federacji Rosyjskiej i Niemiec. Szczegóły współpracy Ośrodka Radioizotopów POLATOM z kontrahentami stanowią informacje poufne, chronione tajemnicą handlową przedsiębiorstwa.

3. *Kto ponosi odpowiedzialność za wygaśnięcie licencji Państwowej Agencji Atomistyki na eksploatację reaktora badawczego „Maria”?*

Zgodnie z przepisami ustawy Prawo atomowe za kwestie związane z bezpieczeństwem jądrowym i ochroną radiologiczną w jednostce wykonującej działalność związaną z narażeniem na promieniowanie jonizujące ponosi kierownik jednostki organizacyjnej. W szczególności odnosi się to do przygotowania wszelkiej dokumentacji związanej z potwierdzeniem spełniania odpowiednich wymagań oraz odpowiednich analiz. Brak uzyskania w terminie nowego zezwolenia na eksploatację reaktora wynika ze złożenia przez Narodowe Centrum Badań Jądrowych wniosku, który wymagał licznych uzupełnień oraz poprawek. Termin złożenia wniosku nie pozostawił odpowiedniego marginesu do ich wprowadzenia przed wygaśnięciem poprzedniego zezwolenia. Ponadto NCBJ nie przeprowadził wcześniej procedury zatwierdzenia stref i dystansów planowania awaryjnego, które zostały prowadzone do polskiego porządku prawnego w latach 2019 i 2021. Odpowiedni wniosek został złożony dopiero w trakcie procedury oceny wniosku o zezwolenie na eksploatację reaktora, a nie przed. Dlatego odpowiedzialność za opóźnienie w uzyskaniu nowego zezwolenia leży po stronie NCBJ. Zwłaszcza, że Ministerstwo Przemysłu zostało poinformowane o problemach z uzyskaniem zezwolenia dopiero na tydzień przed wygaśnięciem poprzedniego.

4. Czy dość wyjątkowa opieszałość i brak decyzyjności odpowiedzialnych Ministerstw może być spowodowana chęcią uzależnienia się od zewnętrznych zagranicznych producentów materiałów radioaktywnych kosztem deprecjacji bądź likwidacji ich produkcji w Polsce?

Nie może być mowy o opieszałości w działaniu Ministerstwa Przemysłu. Jak wspomniano wyżej zostało ono poinformowane przez NCBJ o problemach z uzyskaniem zezwolenia dopiero na tydzień przed wygaśnięciem poprzedniego zezwolenia. Równocześnie Ministerstwo Przemysłu przygotowało nowy mechanizm finansowania działalności reaktora Maria, czego nie zrobiono przez wcześniejsze lata, pomimo, że sygnały o możliwych problemach pojawiły się już kilka lat temu. Planowane jest wzmocnienie możliwości produkcji radiofarmaceutyków w Polsce, nie ma więc mowy o chęci uzależnienia się od dostawców zagranicznych. Należy jednak brać pod uwagę, że z uwagi na nieraz wieloletnie zaniedbania w tym zakresie, proces poprawy obecnej sytuacji jest procesem długotrwałym.

Z wyrazami szacunku
Z upoważnienia
Wojciech Wrochna
Sekretarz stanu
2025-06-02

Do wiadomości:

Kancelaria Prezesa Rady Ministrów